

Beste Mona Keijzer en ambtenaren,

Mijn **kernpunt** is dat met de voorgenomen wijziging u buiten de Kamer om de (omstreden) ICNIRP limieten zodanig wil vast leggen in het Frequentiebesluit dat lagere overheden niet langer meer de bevoegdheid hebben om zelf lagere limieten te stellen ter bescherming van de volksgezondheid of het milieu. U gaat er daarbij volledig aan voorbij dat volgens de Gezondheidsraad (GR) niet kan worden uitgesloten dat blootstelling aan straling onder de ICNIRP limieten de potentie heeft de gezondheid te schaden. De GR adviseert daarom voorzorg toe te passen.

Ter toelichting:

1. De Toelichting bij de voorgenomen wijziging van het Frequentiebesluit is volledig in lijn met de kabinetsreactie op het Advies van de GR. Andermaal doet u het ten onrechte voorkomen of uit het Advies van de GR slechts kan worden opgemaakt dat er niets aan de hand is zolang de wetenschappelijk zeer omstreden ICNIRP normen niet zijn overschreden. Andermaal wordt gekoketteerd met de ruime veiligheidsmarge van de ICNIRP normen, waarmee u - in tegenspraak met het Advies van de GR – suggereert dat gezondheidsrisico's daaronder in feite uitgesloten zijn. Andermaal wordt niet de GR maar de nieuwe ICNIRP limieten gevolgd wat betreft hogere frequenties t.b.v. 5G. Het is ronduit schokkend te moeten constateren dat u in veel sterkere mate leunt op de ICNIRP dan op de eigen Gezondheidsraad, en dat u blijft weigeren om zelf bestuurlijke verantwoordelijkheid te nemen tot voorzorg. Die verantwoordelijkheid legt u neer bij de Telecomsector, de vertrouwenwekkende slager die van u zijn eigen vlees mag keuren.

2. Uit de paragrafen 5.1. en 5.2. van de Toelichting blijkt dat er geen ruimte meer is voor decentrale overheden om middels latere verordeningen afwijkende of andere regels vast te stellen. Afwijkende limieten zijn onverbindend vanwege strijd met hoger recht. De komende Omgevingswet is niet van toepassing. Volgens het IAK punt 5 is de rechtvaardiging hiervan dat er anders een lappendeken kan ontstaan van verschillende decentrale regels die afwijken van de landelijk vastgelegde limieten. Het agentschap telecom kan dan niet op de juiste manier toezicht houden en handhaven. Dat argument is oneigenlijk, want dit is alleen houdbaar met betrekking tot de bovengrens van de limieten. Prima ook als gemeenten niet naar boven mogen afwijken. Maar als gemeenten naar beneden zouden afwijken, dan blijven ze nog steeds voldoen aan de gestelde eisen. Vanuit toezicht en handhaving is er geen argument om de gemeenten deze ruimte om naar beneden af te wijken niet te geven.

Conclusie: U beschermt de volksgezondheid met wetenschappelijk zeer omstreden limieten en u neemt zelf geen enkele bestuurlijke verantwoordelijkheid tot het nemen van door de GR geadviseerde voorzorg onder deze limieten. Integendeel, u ontnemt nu ook lagere overheden de mogelijkheid om zelf voorzorgsmaatregelen te treffen. De grote groep burgers die gezondheidsklachten ervaart door straling wordt openlijk de rug toegekeerd en in een nog groter isolement gebracht.

Op grond van het bovenstaande **verzoek** ik u:

- Het Frequentiebesluit hoe dan ook niet te wijzigen zolang niet met de Kamer is gesproken over het Advies van de GR en de kabinetsreactie daarop, en bij die gelegenheid ook uw voornemens met betrekking tot wijziging van het Frequentiebesluit uitdrukkelijk te betrekken;
- als u de ICNIRP limieten in het Besluit wil opnemen deze dan uitdrukkelijk te bestempelen als een grens waarvan wel naar beneden maar niet naar boven mag worden afgeweken;
- conform het advies van de GR de frequentieband 26 GHz niet in gebruik te nemen voor 5G;
- lagere overheden niet de mogelijkheid tot het nemen van voorzorg ontnemen;
- eigen bestuurlijke verantwoordelijkheid nemen met betrekking tot voorzorg.